

COVID-19 (ခိဉ်ရိဉ်နုဉ်တဲရား) ဒီးတၢ်

တန့ၢ်ဖိးန့ၢ်မၤအတၢ်အုဉ်ကီၤ တၢ်န့ၢ်ဘျးလၢတၢ်မၤ

ကစၢ်တဖၣ်ဂီၢ်

တၢ်သံကွၢ်ဒီးတၢ်ဖိးဆၢတဖၣ်

တၢ်သံကွၢ် 1- ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်ပကကွၢ်ဆၢဉ်မံၣ်ဘၣ်တၢ်ပံးလီၤကွၢ် မ့တမ့ၢ် ထုးထီၣ်ကွၢ်လၢ တၢ်မၤလၢတၢ်ခိဉ်ဆၢဘၣ်ခိဉ်ရိဉ်နုဉ် ဘဲရးတၢ်ဆါအယိသ့န့ၣ်လီၤ. ပကဘၣ်ဆိက မိဉ်ကွၢ်ထံတၢ်ဂ့ၢ်မနုၤလဲၣ်.

တၢ်ဖိးဆၢ- နမ့ၢ်ဝဲၤတၢ်မၤမ့ၢ်ကွၢ်ဆိကမိဉ်လၢကထုးထီၣ်ကွၢ်ပုၤမၤတၢ်ဖိ မ့တမ့ၢ် ပံးလီၤကွၢ် တၢ်မၤန့ၣ် Iowa Workforce Development's Dislocated Worker Program (အဲၣ်အိဉ်ဝဲၤ ကီၢ်စဲၣ်တၢ်မၤဂ့ၢ်ထီၣ်ပုၤဂံၢ်ဘါအပုၤမၤတၢ်ဖိအိဉ်ကလီၤတၢ်ဖိးတၢ်မၤအတၢ်တီၢ်ကျါ) ပုၤဘၣ် ဘၣ်ဒါန့ၣ်ကျဲၤန့ၣ်လၢတၢ်ဖိးတၢ်မၤကျိၤကျဲၤအကီၢ်ခဲမနုၤတဖၣ်အိဉ်လၢနီၤပနီၤဒီးတၢ်ကီၢ်တၢ် ခဲအဆၢကတီၢ်လၢနပုၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ပ Rapid Response Team(ပုၤဆါမူဒါ) မၤလီၤတံၢ်စၢၤန့ၣ်တၢ်ဆိးထီၣ် တၢ်သ့ၣ်တမံၣ်သးမ့ၢ်အဂ့ၢ်ဆူကီၢ်စၢၤဖိၣ်သဲးတၢ်သိၣ်တၢ်သီလၢ ဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်ထုးထီၣ်ပုၤမၤတၢ်ဖိအဂ့ၢ် ဒီးရဲၣ်ကျဲၤမၤန့ၢ်တၢ်မၤစၢၤအါမံၣ်အါ ကလုာ်လၢနပုၤမၤ တၢ်ဖိတဖၣ်အဂီၢ်သ့န့ၣ်လီၤ.

တၢ်သံကွၢ် 2- ပကဘၣ်မၤစ့ၤလီၤတၢ်ဖိးတၢ်မၤအန့ၣ်ရဲၣ်ဆၢကတီၢ် တၢ်ဃုထၢအိဉ်လၢ ပဂီၢ်မနုၤလဲၣ်.

တၢ်ဖိးဆၢ- ပုၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ်ကွၢ်ဆၢဉ်မံၣ်ဘၣ်တၢ်ကဒုကယီၤလီၤလၢအမ့ၢ်ဝဲၤတၢ်ဖိးတၢ်မၤ မ့တ မ့ၢ် တၢ်မၤစၢၤတဖၣ်လၢမ့ၢ် တၢ်ကဲထီၣ်သးခိဖျိ COVID-19 မၤဘၣ်ဒိမ့ၢ်ကျိၤဝဲၤကွၢ်လၢကစူး ကါသးလၢ Voluntary Shared Work Program(တၢ်သးအိဉ်ဟ့ၣ်ခိနီၤတၢ်ဖိး တၢ်မၤအတၢ်တီၢ် ကျါ) န့ၣ်လီၤ. တၢ်တီၢ်ကျဲၤအံၤပျဲတၢ်မၤကစၢ်တဖၣ်ဃုကွၢ်ဘၣ်တၢ်ထုးထီၣ်ကွၢ်တၢ်မၤလၢကျဲ ဂုၤဂၤတဖၣ် - ဒုးအိဉ်ဃာ်အကံၢ်စိပုၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ်ခိဖျိတၢ်မၤစ့ၤလီၤအတၢ်ဖိးတၢ်မၤန့ၣ်ရဲၣ် ဒီးလါလဲတဖၣ် လၢတနီၤနီၤကဒိးန့ၢ်ဘၣ်သးလၢတၢ်တန့ၢ်ဖိးန့ၢ်မၤတၢ်အုဉ်ကီၤအတၢ်န့ၢ်ဘျးန့ၣ်

လီ၊ ကွဲ <https://www.iowaworkforcedevelopment.gov/voluntary-shared-work-frequently-asked-questions> ဒ်သိးကမၤန့ၢ်ပၢၢ်အါထီၣ်သးဘၣ်ဃးအတၢ်န့ၢ်ဘျးတဖၣ်လၢ တၢ်မၤကစၢ်တဖၣ်ဒီးပၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ်အဂီၢ် ဒီးကဘၣ်ပတံထီၣ်ဒ်လဲၣ်န့ၢ်တက့ၢ် တၢ်မၤကစၢ်တဖၣ်လၢအိၣ်လၢ Voluntary Shared Work Program (တၢ်သးအိၣ်ဟ့ၣ်ဒ်နီၤတၢ်ဖိတဖၣ်အတၢ်တီၢ်ကျဲ) ဖိးသဲးတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲပူၤန့ၢ် တဘၣ်ဟ့ၣ်တၢ်န့ၢ်ဘျးအဘျးလဲလၢတၢ်ဟ့ၣ် အီၤအဂီၢ်ဘၣ်လီ၊ နမ့ၢ်မၤစ့ၤလီၤတၢ်မၤအန့ၢ်ရဲၣ်တဖၣ် မ့တမ့ၢ် ထုးထီၣ်ကွဲၣ်ပၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ်စိၢ်တလီၤန့ၢ် ပၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ်ကဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်တန့ၢ်ဖိးန့ၢ်မၤတၢ်အုၣ်ကီၤအတၢ်န့ၢ်ဘျးတနီၤနီၤန့ၢ်လီၤ

တၢ်သံကွၢ် 3- ပၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ်မ့ၢ်ဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်တန့ၢ်ဖိးန့ၢ်မၤအတၢ်န့ၢ်ဘျးခီဖျိလၢ COVID-19 ဘၣ်ထွဲဒီးမ့ၢ်ဝဲတၢ်မၤပံးလီၤကွဲၣ်သးအယိန့ၢ် တၢ်မၤကစၢ်အတၢ်တန့ၢ်ဖိးန့ၢ်မၤခိသွဲကအါထီၣ်ဒါ

တၢ်ဖိးဆါ- တၢ်ဃုအိၣ်လိးတၢ်တန့ၢ်ဖိးန့ၢ်မၤလၢတီၣ်ထီၣ်သးဒီးလၢတၢ်ဟ့ၣ်လီၤအီၤခဲလၢခီဖျိလၢ COVID-19 န့ၢ် ကပျဲပူၤကွဲၣ်တၢ်အဘျးလဲလၢ တၢ်မၤကစၢ်တဖၣ်အဂီၢ်တကတီၢ်ဖိန့ၢ်လီၤ ဖဲဆါကတီၢ်အံၤ IWD ပျဲတၢ်မၤကစၢ်တဖၣ်တဘၣ်ဟ့ၣ်တၢ်ဘျးလဲ တုၤလၢ Iowa တၢ်တန့ၢ်ဖိးန့ၢ်မၤတၢ်အုၣ်ကီၤစ့မိၢ်ပျဲ က့ၤလီၤတုၤလၢ \$950 ကကွဲၣ်တစုန့ၢ်လီၤ ဖဲဆါကတီၢ်အံၤ IWD ကစးထီၣ်ဃုတၢ်မၤကစၢ်တဖၣ်တဘျးလဲဒ်သိး ကဒုးမၤဂၢၢ်မၤကျဲၤဖျိၣ်ဘၣ်စ့မိၢ်ပျဲအဂီၢ်န့ၢ်လီၤ IWD ကဘိးဘၣ်ရၤလီၤအဂ့ၢ်လၢအပျဲယဲၤသန့န့ၢ်လီၤ

တၢ်သံကွၢ် 4- ပၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ်မ့ၢ်ဒီးန့ၢ်ဘၣ်ကီၢ်စၢ်ဖျိၣ်တၢ်ဟ့ၣ်အါထီၣ်တၢ်တန့ၢ်ဖိးန့ၢ်မၤအတၢ်န့ၢ်ဘျးခီဖျိလၢ COVID-19 ဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်ပံးလီၤကွဲၣ်မ့ၢ်ဝဲတၢ်မၤအယိန့ၢ် တၢ်မၤကစၢ်ကဘၣ်ဟ့ၣ်တၢ်န့ၢ်ဘျးတဖၣ်န့ၢ်အဘျးလဲဒါ

တၢ်ဖိးဆါ- တမ့ၢ်ဘၣ်တၢ်န့ၢ်ဘျးတမံၤလၢလၢတလၢထီၣ်ကွဲၣ်ပတီၢ်မ့ၢ်တၢ်တန့ၢ်ဖိးန့ၢ်မၤတၢ်အုၣ်ကီၤအတၢ်န့ၢ်ဘျးတဖၣ်အိၣ်လၢ Iowa န့ၢ် တၢ်မၤကစၢ်တဘၣ်ဟ့ၣ်န့ၢ်အဘျးလဲဘၣ်လီၤ

တၢ်သံကွၢ် 5- တၢ်မၤကစၢ်ဃုလၢပၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ်အိၣ်လၢဟံၣ်လၢတၢ်ကွဲၣ်ဘၣ် COVID-19 တၢ်ဆါပနီၣ်အဂီၢ်သ့ဒါ

တၢ်ဖံးဆၢ- သ့ အဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်လဲၤဘၣ်ဆူထံဂ့ၤကီၢ်ဂၤ မ့တမ့ၢ် အိၣ်ဘျးတံၢ်ဘၣ်ဒီးပုၤတဂၤဂၤ လၢအလဲၤဘၣ်ဆူတၢ်ဆါရၤလီၤသးဟီၣ်ကဝီၤအလီၢ်န့ၣ် တၢ်မၤကစၢ်ဃုၤလၢပုၤမၤတၢ်ဖိတဂၤ ကအိၣ်ဘၣ်လၢဟံၣ် 14 သီသ့န့ၣ်လီၤ. တၢ်မၤကစၢ်ကြၢၤကျဲးစးဟးဆွဲးတၢ်ဟ့ၣ် တၢ်ပတုၣ် တၢ်မၤဒီးန့ၣ်ဘျးလဲၤ ဒ်အအိၣ်လၢ Families First Coronavirus Response Act (FFCRA) (တၢ် ခၣ်ဆၢခိၣ်ရီၣ်န့ၣ်ဘဲရၢးတၢ်ဆါဆိလၢဟံၣ်ဖိဃီဖိဂီၢ်သဲးစးတၢ်ဘျး) အသိးန့ၣ်လီၤ. နထူး ထီၣ်ဟံးစၢၤန့ၣ်ပုၤမၤတၢ်ဖိလၢတၢ်ထူးကွံာ်တၢ်ဖံးတၢ်မၤတစီၢ်တလီၢ်သ့ ဒီးန့ၣ်ပုၤမၤတၢ်ဖိကကြၢၤဒီး တၢ်တန့ၢ်ဖံးန့ၢ်မၤတၢ်အုၣ်ကီၢ်အတၢ်န့ၢ်ဘျးန့ၣ်လီၤ.

တၢ်သံကွၢ် 6- ယပုၤမၤတၢ်ဖိမ့ၢ်အိၣ် 25 ဂၤဒီးဘၣ်ဟံၣ်ပတုၣ်လီၤတၢ်မၤတစီၢ်တလီၢ်န့ၣ် ပဘၣ် တီၣ်ထီၣ် တၢ်ဟ့ၣ်ပလီၢ် အတၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါၤ.

တၢ်ဖံးဆၢ- တလိၣ်ဘၣ် တၢ်မၤစၢ်ကဘၣ်တီၣ်ထီၣ် တၢ်ဟ့ၣ်ပလီၢ် အတၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ် ညါထဲလၢမ့ၢ်ဟံးသးလၢကပံးကွံာ်တၢ်မၤလီၢ်လ့ၤတုၣ်လ့ၤတီၤန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်ထူးထီၣ်ကွံာ်တၢ်မၤ တစီၢ်တလီၢ်န့ၣ် တၢ်တစူးကါ တၢ်ဟ့ၣ်ပလီၢ် အတၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါဘၣ်လီၤ.

တၢ်သံကွၢ် 7- မ့ၢ်ယဘၣ်ဟ့ၣ်ပုၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ်လၢဖံးမၤတၢ်တသ့အတၢ်ပတုၣ်တၢ်မၤဒီးန့ၣ်ဘျး လဲၤခိၣ်လၢ COVID-19 အယိၤ.

တၢ်ဖံးဆၢ- ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်ကမ့ၢ်လီၤ. ဝံသးစူၤကွၢ်ဖးဘၣ်နတၢ်သိၣ်တၢ်သီလၢ FFCRA ဖိလၢဒီးတၢ်မၤကျိၤကျဲၤသန့တဖၣ်လၢတၢ်ကမၤအီၤလၢတၢ်ဂ့ၢ်အံၤအဂီၢ်န့ၣ်တက့ၢ်.

တၢ်သံကွၢ် 8- ဖဲတယံာ်ဘၣ် IWD တီၣ်ထီၣ်ကျဲၤသန့တထံၣ်လၢတလိၣ်ဘၣ်ပုၤမၤတၢ်ဖိ တဖၣ်ကဘၣ်စူးကါ PTO တၢ်ကသ့ၣ်ကသီ မ့တမ့ၢ် ဆိးကွဲးတချုးအဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်န့ၢ် ဘျးန့ၣ် တၢ်အံၤအကါဒိၣ်လၢတၢ်မၤကစၢ်တဖၣ်အဂီၢ်ဒဲလဲၣ်.

တၢ်ဖံးဆၢ- တအိၣ်ဘၣ်. IWD ဆၢတံာ်လီၤကျဲၤသန့တထံၣ်လၢတၢ်ဟံၣ်ပနီၣ်တၢ်န့ၢ်ဘျးအခွဲး ယာ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်မၤကစၢ်တဂၤဃုၤထၢလၢကထူးထီၣ်အနီၢ်ကစၢ်ကျဲၤသန့လၢပုၤမၤတၢ်ဖိကဘၣ် စူးကါအတၢ်ပတုၣ်တၢ်မၤဒီးန့ၣ်ဘျးလဲၤတချုးပုၤမၤတၢ်ဖိတဂၤဘၣ်တၢ်ထူးကွံာ်အီၤလၢတၢ်ဖံးတၢ်မၤ တစီၢ်တလီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်သံကွၢ် 9- ဒ်တၢ်မၤကစၢ်တဂၤအသိး ယမၤန့ၢ်ဆိၣ်ခံဒီးမ့ၢ်လၢယပုၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ်ကလူၤ

ပိတ်မထွေသဲစးတၢ်သိၣ်တၢ်သီ တၢ်မၤကျိၤကျဲၤတဖၣ် ဒီးတၢ်န့ၣ်လီၤကသ့ဒီးဒါ.

တၢ်စံးဆၢ- သ့ ခါခဲအံၤ Covid-19 တၢ်အိၣ်သးတဆိတလဲဘၣ်ပုၤမၤတၢ်ဖိအမူဒါတၢ်ဖိးတၢ်မၤ ဒီးတၢ်မၤကစၢ်အခဲးယၢ်လၢကန့ၣ်လီၤအတၢ်ဖိးတၢ်မၤဒီးဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်သံကွၢ် 10- တၢ်ဟံပနီၣ်အသီတဖၣ်လၢယဘၣ်ကွၢ်ဘၣ်အံၤဒ်တၢ်မၤကစၢ်တဂၤအသိး အိၣ်တမံမံၤဒါ ဒီးသဲစးတၢ်သိၣ်တၢ်သီမနုၤတဖၣ်အိၣ်လၢတၢ်အိၣ်သးအံၤအခါန့ၣ် လဲၣ်.

တၢ်စံးဆၢ- သ့ တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ထုးထီၣ် သဲစးတၢ်သိၣ်တၢ်သီ FFCRA ဒီး [Coronavirus Aid, Relief, and Economic Security \(CARES\) Act](#)(အိၣ်ရံၣ်န့ၣ်ဘဲရးတၢ်မၤစၢၤ တၢ်မၤစၢၤလီၤ ဒီး မုၢ်ကျိၤဝဲၤကွၢ်တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢသဲစးတၢ်ဘျၢ) [န့ၣ်လီၤ](#). ဝံသးစူၤတၢ်ပိၣ်သကိးတၢ်ဒီးန သဲစးပုၤဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးတၢ် မ့တမ့ၢ် ပုၤဂံၢ်ဘါတၢ်မၤ ဘၣ်ဃးဒီးတၢ်လီၤဘၣ်န့ၣ်လၢသဲစး တၢ်သိၣ်တၢ်သီခဲထံၣ်အံၤန့ၣ်တက့ၢ်. ဝံသးစူၤကွၢ်ဘၣ်စ့ၢ်ကိး Iowa Workforce Development (အဲၣ်အိၣ်ဝံၢ်တၢ်မၤဂ့ၤထီၣ်တၢ်မၤဂံၢ်ဘါ) အပုၤယဲၤသန့လၢတၢ်ကစီၣ်အသီ ဘၣ်ဃးဒီး တၢ်တန့ၢ်ဖိးန့ၢ်မၤတၢ်အုၣ်ကီၤ တၢ်န့ၢ်ဘျး ဆိတလဲသးလၢတၢ်မၤဘၣ်အံၤန့ၣ်တ က့ၢ်.

တၢ်သံကွၢ် 11- တၢ်ပျံၤတၢ်ဖုးတၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်တအိၣ်ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢလံာ်တီလံာ်ပူၤလၢ လီၣ်လၢပုၤမၤတၢ်ဖိတဂၤတလဲမၤတၢ်အဂီၢ်ဒါ.

တၢ်စံးဆၢ- တသ့ဘၣ် ဝံသးစူၤကွၢ်ဘၣ်တၢ်ဟံပနီၣ်တၢ်မၤကျဲၤသန့လၢ FFCRA ဒီး CARES သဲစးတၢ်ဘျၢအဂီၢ်တက့ၢ်.

တၢ်သံကွၢ် 12- ယပုၤမၤတၢ်ဖိ လၢတအိၣ်ဒီးတၢ်ဆါကွၢ်ပနီၣ်အိၣ်ဟံစၢၤန့ၣ် ဟဲထီၣ်က့ၤ တၢ်မၤဒီးဟံဖျါသးလၢအဝဲသ့ၣ်တူၢ်ဘၣ်တၢ်တပူၤဖျးလၢအဂီၢ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်ဟးထီၣ် တၢ်မၤဒီးဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်တန့ၢ်ဖိးန့ၢ်မၤတၢ်န့ၢ်ဘျးသ့ဒါ.

တၢ်စံးဆၢ- နမ့ၢ်ဟံးဂ့ၢ်ဝီဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ဖိးတၢ်မၤလီၢ်အိၣ်ပူၤဖျးန့ၣ် အဒိ-မၤအါထီၣ်တၢ်သ့ ကဆီအလီၢ်တဖၣ် မၤအါထီၣ်တၢ်မၤကဆဲကဆီတၢ် PPE ဒ်အမ့ၢ်နီၢ်ကျါၢ်ဘၢမံၢ် မ့တမ့ၢ် စုဖျိၣ် တဖၣ် မ့တမ့ၢ် မၤထွဲတၢ်အိၣ်စီၤစုၤယံၤလီၢ်သးအကျဲန့ၣ် ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်ပုၤမၤတၢ်ဖိတကြး ဒီးတၢ်တန့ၢ်ဖိးန့ၢ်မၤတၢ်န့ၢ်ဘျးဖဲအဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်ဆၢတၢ်လၢဟးထီၣ်ကွၢ်တၢ်မၤန့ၣ်လီၤ. နမ့ၢ်ဂ့ၢ်လီၢ်

လၢကလူမၤထွဲတၢ်ပူၤဖျးအကျဲတဖၣ်ဒီး OSHA တၢ်န့ၣ်ကျဲတဖၣ်လၢတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖး အီၤလၢ ကီၢ်စဲၣ် မ့တမ့ၢ် ကီၢ်စၢ်ဖျိၣ်ပဒိၣ်လၢနစဲးဖီက ဟ့ၣ်တၢ်မၤလီၢ်အဂီၢ်န့ၣ် ပှၤမၤတၢ်ဖိ ဒီး န့ၢ်ဘၣ်တၢ်တန့ၢ်ဖဲးန့ၢ်မၤတၢ်န့ၢ်ဘျးကသ့န့ၣ်လီၤ. ဒ်လဲၣ်ဂ့ၤ ပှၤမၤတၢ်ဖိမ့ၢ်ကြးဒီးတၢ်တန့ၢ်ဖဲးန့ၢ် မၤတၢ်န့ၢ်ဘျးမ့ၢ်ဂ့ၤတကြးမ့ၢ်ဂ့ၤန့ၣ် တၢ်ဂ့ၢ်ကဘၣ်တၢ်သမံထံကွၢ်လီၤတၢ်လီၤဆဲးအီၤဒီးကဆၢ တၢ်သးလၢပှၤတဂၤဒီးတဂၤအဂ့ၢ်ဖိခိၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်သံကွၢ် 13- ယပှၤမၤတၢ်ဖိဟဲမၤက့ၤတၢ်ဒီးဟံၤဖျါဝဲလၢအဝဲသ့ၣ်တူၢ်ဘၣ်တၢ်တလီၤပူၤဖျးခိ ဖျါလၢအိၣ်ဟံၤဆိ မ့တမ့ၢ် အိၣ်ဟံၤစၢၤဒီးတၢ်ဆါကွၢ်ပနီၣ်လၢကဲထီၣ်တၢ်လီၤဘၣ်ယိၣ်အါ လၢ

COVID-19 အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်ဟးထီၣ်တၢ်မၤဒီးဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်တန့ၢ်ဖဲးန့ၢ်မၤ တၢ်န့ၢ်ဘျးသ့ၤ.

တၢ်စံးဆၢ- နယုထီၣ်လၢပှၤမၤတၢ်ဖိတဂၤကဟ့ၣ်ဘၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢအကသံၣ်သရၣ်တၢ် ယုထီၣ်တၢ်အိၣ်ဟံၤဆိလီၢ်ကျဲလၢအကြးအဘၣ်သ့န့ၣ်လီၤ. နမ့ၢ်ဂ့ၢ်လီၢ်ပှၤမၤတၢ်ဖိတၢ်လိၣ် ဘၣ်တၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲအကြးအဘၣ်ယုထီၣ်သးခိဖျါအကသံၣ်သရၣ် ခိဖျါလၢ တၢ်အိၣ်ဖျါဆိ ဒီးတၢ်ဆူးတၢ်ဆါကွၢ်ပနီၣ်အယိ မ့တမ့ၢ် နရဲၣ်ကျဲၤမၤန့ၢ်တၢ်ဖဲးတၢ်မၤလီၢ်အပူၤဖျးမ့ၢ်တသ့ (ဒ်အ မ့ၢ် တၢ်ဖဲးမၤတၢ်လၢဟံၣ်) ဒီး အဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်ဆၢတၢ်လၢဟး ထီၣ်ကွၢ်တၢ်မၤ ခိဖျါလၢနဂ့ၢ်လီၢ်အ တၢ်ဆဲးပတုၢ်တၢ်မၤ န့ၣ်အဝဲသ့ၣ်ကကကြးဒီးတၢ်တန့ၢ်ဖဲးန့ၢ်မၤတၢ်န့ၢ်ဘျးသ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.

တၢ်သံကွၢ် 14- ယပှၤမၤတၢ်ဖိဆၢတၢ်လၢအနီၢ်ကစၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်တအဲၣ်ဒီးဟဲမၤတၢ် မ့တ မ့ၢ် ဟဲမၤက့ၤတၢ်ဖဲတၢ်န့ၣ်လီၤအီၤအခါသ့ၤ.

တၢ်စံးဆၢ- ပှၤမၤတၢ်ဖိတဖိတဂၤမ့ၢ်တလဲၤမၤတၢ် မ့တမ့ၢ် တလဲၤထီၣ်မၤက့ၤတၢ်ဖဲးတၢ်မၤန့ၣ်တၢ် ကဟံၤပနီၣ်အီၤလၢဟးထီၣ်ကွၢ်တၢ်မၤလၢတၢ်သးအိၣ်ဟံၤတ့ၢ်ကွၢ်တၢ်မၤ မ့တမ့ၢ် ဂ့ၢ်လီၢ်လၢ ကလဲၤမၤက့ၤတၢ်ဖဲးတၢ်မၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်ဒ်အံၤခဲလၢတကြးဒီးပတီၢ်မုၢ်ကီၢ်စဲၣ်တၢ်တန့ၢ်ဖဲးန့ၢ် မၤတၢ်အုၣ်ကီၢ်အတၢ်န့ၢ်ဘျးဘၣ်လီၤ. တၢ်အံၤမ့ၢ်ကဲထီၣ်သး တၢ်မၤကစၢ်တဖၣ်ကြးစံးဆၢ ဘၣ်တၢ်ယုအိၣ်လိးအတၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါလၢအဝဲသ့ၣ်ဒီးန့ၢ်ဘၣ်ဝဲပှၤမၤတၢ်ဖိတီၣ် ထီၣ်တၢ်တန့ၢ်ဖဲးန့ၢ်မၤတၢ်န့ၢ်ဘျး မ့တမ့ၢ် အဝဲသ့ၣ်တီၣ်ထီၣ်အီၤဆူ IWD ဖဲ [https:// uiclaims.iwd.iowa.gov/EmployerSeparation/](https://uiclaims.iwd.iowa.gov/EmployerSeparation/)သ့န့ၣ်လီၤ.

တၢ်မ့ၢ်ထံၣ်သ့ၣ်ညါလၢပှၤမၤတၢ်ဖိတဂၤတကြၢးဒီးကီၢ်စဲၣ်တၢ်တန့ၢ်ဖိးန့ၢ်မၤတၢ်န့ၢ်ဘျးဘၣ်န့ၣ် အဝဲသ့ၣ်ပတံထီၣ် Pandemic Unemployment Assistance (“PUA”)(တၢ်န့ၢ်ဖိးန့ၢ်မၤခိဖျိတၢ်ဆါသကြိၣ်တၢ်တံၤမၤစၢၤ) သ့န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်တနီၤလၢပှၤမၤတၢ်ဖိတဂၤကဂ့ၢ်လီၤကွံၣ်မၤတၢ်ဖိးတၢ်မၤလၢကဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်တန့ၢ်ဖိးန့ၢ်မၤတၢ်န့ၢ်ဘျးခွဲးယၢ်လၢ PUA ပၣ်ယုၢ်ဒီးဘၣ်ဆၣ်တဟ်ပနီၣ်လၢ-

1. အဝဲသ့ၣ်ဘၣ်ကံၣ်န့ၢ် COVID-19 မ့တမ့ၢ် အိၣ်ဒီးတၢ်ဆါက့ၢ်ပနီၣ်တဖၣ်.
2. အဟံၣ်ဖိဖိတဂၤဘၣ်ကံၣ်န့ၢ် COVID-19.
3. အဝဲသ့ၣ်ကွၢ်ထွဲဘၣ်အဟံၣ်ဖိဖိတဂၤလၢဘၣ်ကံၣ်န့ၢ် COVID-19.
4. အဝဲသ့ၣ် မ့တမ့ၢ် အဟံၣ်ဖိဖိတဂၤ အိၣ်လၢတၢ်ဘၣ်ယိၣ်အိၣ်ဒီးဆူၣ်ချ့မၤစၢၤ ကရၢဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်အီၤလၢကအိၣ်လီၤဆိကွံၣ်ခိဖျိလၢတၢ်ဘၣ်ယိၣ်ဘၣ်ဃးဒီး COVID-19 န့ၣ်လီၤ.
5. အဝဲသ့ၣ်ကွၢ်ထွဲသ့ၣ်တတုၤလီၤတီၤလီၤဘၣ်ဃးဒီး COVID-19.
6. အဝဲသ့ၣ်လဲၤထီၣ်တၢ်ဖိးတၢ်မၤလီၢ်တသ့ခိဖျိလၢဘၣ်ဟ်အိၣ်လီၤဆိသးဘၣ်ဃးဒီး COVID-19.
7. အဝဲသ့ၣ်ဘၣ်ကံၣ်ဒီး COVID-19 ဒီးဘျါက့ၤဝဲ ဘၣ်ဆၣ် ဒူးကဲထီၣ်တၢ်သဘံၣ်ဘျးမၤအသးဒီးအီၤလၢကဲထီၣ်တၢ်တံၤတၢ်လၢကဖိးမၤဘၣ်မူဒါတၢ်ဖိးတၢ်မၤန့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်န့ၢ်အယိ ပှၤမၤတၢ်ဖိမ့ၢ်တုၤထီၣ်ဘးတၢ်ဟ်ပနီၣ်တဖၣ်အံၤတမံၤလၢလၢန့ၣ် အဝဲသ့ၣ်ဂ့ၢ်လီၤလၢကလဲၤမၤတၢ်ဘၣ်ဆၣ်မၤန့ၢ်ကီၢ်စၢၤဖျိၣ်တၢ်တန့ၢ်ဖိးန့ၢ်မၤတၢ်န့ၢ်ဘျးန့ၣ်လီၤ. တၢ်မၤကစၢ်တဖၣ်ကြၢးမၤသကိးတၢ်ဘူးဘူးတံၢ်တံၢ်ဒီးပှၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ်ဒ်သိးကကျဲးစးဒီးမၤဘၣ်လီၢ်တၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲတမံၤလၢလၢကွၢ်ဆၢၣ်မၢ်ဘၣ်ဝဲလၢတၢ်လဲၤဖိးလဲၤမၤက့ၤတၢ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်သံကွၢ် 15- ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်ယပှၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ်ကမၤန့ၢ်ဘၣ်စ့လၢတၢ်တန့ၢ်ဖိးန့ၢ်မၤတၢ်အုၣ်ကီၤတၢ်န့ၢ်ဘျးအါန့ၢ်လၢကမၤတၢ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်ဟးထီၣ်ကွၢ်တၢ်မၤဒီးန့ၢ်လီၤဆူတၢ်တန့ၢ်ဖိးန့ၢ်မၤဖဲတၢ်ဖိးတၢ်မၤအိၣ်ဒီးဝဲကသ့ၤ.

တၢ်စံးဆၢ- တသ့ဘၣ် အဝဲသ့ၣ်ကဘၣ်တၢ်ထုးကွၢ်လၢတၢ်မၤ တၢ်ကွၢ်လၢတၢ်မၤတစီၢ်တလီၢ်မ့တမ့ၢ် မၤစ့ၤလီၤအန့ၣ်ရံၣ်တဖၣ် ဒ်သိးကမၤန့ၢ်ဘၣ်တၢ်န့ၢ်ဘျးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ပှၤမၤတၢ်ဖိတဂၤမ့ၢ်ဟးထီၣ်ကွၢ်တၢ်မၤလၢကမၤန့ၢ်ဘၣ်တၢ်တန့ၢ်ဖိးန့ၢ်မၤဘျးလဲအဂီၢ်န့ၣ် တၢ်အံၤကမ့ၢ်တၢ်ကြးထီၣ်ဘးဒီးကဘၣ်သဲစးတၢ်လံၣ်အိၣ်လီၤအိၣ်တၢ်သ့န့ၣ်လီၤ. ပှၤမၤတၢ်ဖိတဂၤမ့ၢ်ဟးထီၣ်ကွၢ်တၢ်မၤလၢကမၤန့ၢ်ဘၣ်တၢ်တန့ၢ်ဖိးန့ၢ်မၤတၢ်န့ၢ်ဘျးအဂီၢ်လီၤတၢ်န့ၣ် ဝဲသးစူၤဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါဘၣ် IWD ဖဲ <https://www.iowaworkforcedevelopment.gov/report-fraudတက့ၢ်>.

တၢ်သံကွၢ် 16- ယမ့ၢ်ကိးမၤက့ၤတၢ်လၢထဲလၢအဆၢကတီၢ်စ့ၤလီၤန့ၣ် မ့ၢ်ယပှၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ်ကြးဒီးတၢ်တန့ၢ်ဖိးန့ၢ်မၤတၢ်အုၣ်ကီၤတၢ်န့ၢ်ဘျးဒီးဒါ.

တၢ်စံးဆၢ- ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်ကမ့ၢ်လီၤ. Iowa ဟ့ၣ်တၢ်န့ၢ်ဘျးလၢတၢ်တန့ၢ်ဖိးန့ၢ်မၤအဂီၢ်တနီၤလီၤ. ပှၤမၤတၢ်ဖိကဘၣ်တီၣ်ထီၣ်အလါလဲကျိၣ်စ့တၢ်ဟဲန့ၢ်လၢတန့ၢ်စ့ၢ်စ့ၢ်ဂီၢ်ဖဲအယုအိၣ်လိးထီၣ်တၢ်န့ၢ်ဘျးလၢတန့ၢ်စ့ၢ်စ့ၢ်ဂီၢ်အခါန့ၣ်လီၤ. ကျိၣ်စ့တၢ်ဟဲန့ၢ်ဒ်အံၤတဖၣ်မ့ၢ်ဝဲ- လါလဲ- နံၤသဘျ့တၢ်ဟ့ၣ်ဘျးလဲ- ဆိးက့ၣ်ခဲ- တၢ်ချးတကီၢ်ခါဘျးလဲ စ့ကနၤ အိၣ်ဘျးမူဒါစ့အိၣ်လိး- ခိၣ်မံးရှၢၣ် ဒီးစ့ဆိၣ်ထွဲ ဒီး စ့ပဲၣ်စ့ၣ်အဂုၤဂၤလၢတလၢထီၣ်ကွၢ်စ့ကီၢ်လိၣ် (အဒိ- ဒါးဒီးတၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲ လီတဲစိစိစ့) န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်အဝဲသ့ၣ်ကမၤန့ၢ်တၢ်န့ၢ်ဘျးတုၤလၢ 25 မျးကယၤလၢနတၢ်န့ၢ်ဘျးတန့ၢ်စ့ၢ်စ့ၢ်ဂီၢ် (“WBA”) တချးတၢ်ထုးစ့ၤကွၢ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤတၢ်န့ၢ်ဘျး ဘၣ်ဆၣ် အလီၢ်ကအိၣ်ဒီးလၢကဘၣ်တီၣ်ဖျါထီၣ်ကျိၣ်စ့တၢ်ဟဲန့ၢ်ခဲလၢလၢမ့ၢ်စ့ၤန့ၢ် 25 မျးကယၤ ဒၣ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ. ကျိၣ်စ့တၢ်ဟဲန့ၢ်အါန့ၢ် 25 မျးကယၤန့ၣ်ကမၤစ့ၤလီၤဘၣ်ပှၤမၤတၢ်ဖိအတၢ်န့ၢ်ဘျးအလဲန့ၣ်လီၤ. နကျိၣ်စ့တၢ်ဟဲန့ၢ်မ့ၢ်အါန့ၢ် \$15 မ့တမ့ၢ် အါန့ၢ်အ WBA န့ၣ် အဝဲသ့ၣ်တဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်န့ၢ်ဘျးအစ့ဖဲတန့ၢ်န့ၣ်အဂီၢ်ဘၣ်လီၤ. အဒိ-

အ WBA အိၣ် \$400 ဒီးနကျိၣ်စ့တၢ်ဟဲန့ၢ်အိၣ် \$370 န့ၣ်လီၤ.

25% လာ \$400 မှ် \$100 လီ၊ စု \$100 တထူးစုကွံသးလာ WBA ဘာပင်လီ၊

\$370 - \$100 = \$270. စုအိပင်တွံ \$270 နှာ် ဘာပင်တံထူးစုကွံအီလါ WBA နှာ်လီ၊

\$400 - \$270 = \$130.

စု \$130 မှ် တံဟ့ပင်စုအလဲလာတနှံအလီလီ၊

တံသံကွံ 17- IWD ကသ့ပင်ညါလာပုမတံဖိ တီပင်ထီပင်အလါလဲအဂ့အမှ်အတီကသ့ဒ် လဲပင်. **တံစံးဆါ-** တံဃုအိပင်လိးတမံလဲလါတီပင်ထီပင်သးနှာ်ဆုတံသးဆူတံသမံသ မိးစုစရီ မ့တမှ် တံဃိထံသ့ပင်ညါတံနှာ်လီ၊ နတီပင်ဖျါထီပင်တံဟ့ပင်လါလဲပုမတံဖိတဂါ စုစုလါသါလါတဘျီစုစုလီ၊ IWD အိပင်ဒီးခိပင်ဖျါထီပင်လါအထီပင်ကွံဘာပင်လီ တံဟ့ပင်လါလဲဒီးလါလဲလာတီပင်ဖျါထီပင်သးဖဲတံတီပင်ထီပင်တံဃုအိပင်လိးအခါနှာ်လီ၊ IWD မှ်သ့ပင်ညါလာပုမတံဖိ တီပင်ဖျါလါလဲတမှ်တတီနှာ် အဝဲသ့ပင်ကဘာပင်ဟ့ပင်က့၊ တံနှံဘျးဒီးဘာပင်တံကမပင်လာတံထူးကွံအီ 15% ခါဆူညါတံနှံဘျးအတံခွဲးတံယံ ဒီး တံကမပင်လာမကမပင်သဲစးနှာ်လီ၊

တံသံကွံ 18- ပုမတံဖိမှ်စူးကါ PTO တံအိပင်ဘျးကသ့ပင်ကသီခွဲး မ့တမှ် ဆိးကွဲးနှာ် ကမဘာပင်ဒိအတံတံနံဖဲးနံမ၊ တံအုပင်ကီတံနှံဘျးခါ၊

တံစံးဆါ- သ့ တံလဲလီလါလဲတမံလဲလါနှာ်ကဘာပင်တီပင်ထီပင်ဖျါထီပင်သးခိဖျါပုမတံဖိ ဖိ ဒီးကဘာပင်တံထူးစုကွံအီလါအတံတံနံဖဲးနံမတံအုပင်ကီတံနှံဘျးနှာ်လီ၊ သံသး စုကွံဘာပင်ဖဲတံသံကွံ 16 တကွံ၊

ယသံကွတ်တင်သံကွတ်အဂူဂေသုဒါ

နမ့်အိဉ်ဒီးတင်သံကွတ်အဂူဂေတဖဉ်န့ဉ် ဝံသးစူဆဲးကျါ Iowa Workforce Development (အဲဉ်အိဉ်ဝံတင်မဂူဂေထီဉ်ပုဂံဂံဘါ) ဖဲ

1-866-239-0843 တက့ဂ် မန့ဉ်ဘဉ် Iowa Unemployment Insurance Employer Handbook (အဲဉ်အိဉ်ဝံတင်တန့ဉ်ဖဲန့ဉ်မဂူဂေအုဉ်ကီတင်မဂူဂေလံာ်နဲဉ်ကျါ) သ့ဖဲ-[https://](https://www.iowaworkforcedevelopment.gov/employer-handbook)

www.iowaworkforcedevelopment.gov/employer-handbook န့ဉ်လီၤ Iowa Workforce Development (အဲဉ်အိဉ်ဝံတင်မဂူဂေထီဉ်ပုဂံဂံဘါ) ဟ့ဉ်မဂူဂေသဲး မ့တမ့ဉ် ပုဂံဂံဝီတင် အိဉ်ယၤတဖဉ်တသ့ဘဉ်လီၤ ဝံသးစူဆဲးကျါန့သဲး မ့တမ့ဉ် ပုဂံဂံဝီတင်အိဉ်ယၤခါဉ် စးတဖဉ်ဘဉ်သးတင်သံကွတ်တဖဉ်အံၤအဂီၢ်တက့ဂ်

ယကမန့ဉ်အါထီဉ်တင်ဂ့ၢ်တင်ကျါဘဉ်သးမ့ဉ်ဝဲတင်မဒီးတင်မဂူဂေတဖဉ်လၢ ဘဉ် COVID-19 သ့ဖဲလဲဉ်

U.S. Department of Labor(ကီၢ်အမဲရကပုၤမဂူဂေဖိဝဲကျါ)-<https://www.dol.gov/coronavirus>

Iowa Department of Public Health(အဲဉ်အိဉ်ဝံကမုၢ်ဆူဉ် ချ့ဝဲကျါ)- <https://idph.iowa.gov/Emerging-Health-Issues/Novel-Coronavirus>

Centers for Disease Control(တင်ရဲဉ်ကျါမဂူဂေကျါတင်ဆူးတင်ဆါဖဲထီဉ်တဖဉ်)-<https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/index.html>

Centers for Disease Control Resources for Businesses and Employers(တင်ရဲဉ်ကျါမဂူဂေကျါတင်ဆူးတင်ဆါဖဲတင်အိဉ်ယၤတဖဉ်လၢမ့ဉ်ဝဲတင်မဂူဂေဒီးတင်မဂူဂေတဖဉ်ဂီၢ် ထီဉ်တဖဉ်)- <https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/community/organizations/businesses-employers.html>

ဟံသ့ဉ်ဟံသးတက့ဂ်- လၢဆၢကတီၢ်ခွါအံၤ IWD တယ့အိဉ်လိးတင်မဂူဂေတဖဉ်လၢအပုၤ တင်ဖိတဖဉ်ယ့အိဉ်လိးကျါဉ်စ့ဒီဖျါလၢတင်တန့ဉ်ဖဲန့ဉ်မဂူဂေဘဉ်သးဒီး Covid 19 အယိဘဉ် လီၤ ပဒုးအိဉ်ထီဉ်ကျါကျါသန့တခါလၢ Unemployment Insurance Trust Fund (တင်တန့ဉ်

ဖံးန့ၢ်မၤတၢ်အုၣ်ကီၤစ့မိၢ်ပှၢ်အ တၢ်ဘၣ်လိာ်ဖိးမံလၢဘၣ်အလီၢ် လၢကမ့ၢ်တၢ်ကိဒိၣ်လၢကစး ထီၣ်ဃုဘၣ်တၢ်မၤကစၢ်တဖၣ်တၢ်လၢာ်ဘျီလၢၤစ့ၤစ့ၤလၢတၢ်ဃုအိၣ်လိးတၢ်တန့ၢ်ဖံးန့ၢ်မၤ အဂီၢ်တဆိဘၣ်တဆိန့ၢ်လီၤ. ပဒုးအိၣ်ထီၣ်ကျိၤကျဲၤသန့ၤလၢစ့ \$950 ကကွဲၢ်ဒီးစ့မိၢ်ပှၢ် မၤ ဘၣ်ဖိးဒုတၢ်လၢခါခဲအံၤအိၣ်

\$1.10 ကထိကကွဲၢ် မ့တမ့ၢ် \$180 ကကွဲၢ်လၢကျိၤကျဲၤသန့ၤစ့ၤလၢာ် \$950 ကကွဲၢ်န့ၢ်လီၤ. တၢ်ဆၢ တၢ်အံၤတၢ်မၤအီၤဒဲးသိးကမၤစၢၤဘၣ်ပတၢ်လုၢ်ဘၢပၣ်ဃုာ်တၢ်လၢကမၤစ့ၤလီၤဘၣ်တၢ်အါ ထီၣ်ဂီၢ်ထီၣ်တမံၤလၢလၢအဝဲသ့ၣ်ကကွဲၢ်ဆၢၣ်မံာ်ဘၣ်ဝဲလၢတၢ်တန့ၢ်ဖံးန့ၢ်မၤခိသ့အ ဘျီလဲလၢအမ့ၢ်တၢ်ဂံၢ်ခိၣ်ထံးကတၢ်လၢစ့မိၢ်ပှၢ်တၢ်မၤဘၣ်လိာ်ဖိးဒုတၢ်အဂီၢ်န့ၢ်လီၤ. CARES သဲးတၢ်ဘျီ ဃုအိၣ်လိးန့ၢ်ဝဲပှၢ်မၤနီၢ်ကစၢ်တၢ်မၤဒီးနွံတၢ်တၢ်န့ၢ်ဘျီ \$600 န့ၢ်တဟဲလၢစ့မိၢ် ပှၢ်ဘၣ်န့ၢ်လီၤ.

ဘၣ်တၢ်မၤသီထီၣ်အီၤဖဲ လါအ့ၢ်ဖြ့ၣ် 30, 2020